

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн төвийн 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХОА-2025/147/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Ховд хот
2025 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар

Утас: 99047408 Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn

Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн

Утас: 99013699 Цахим
хаяг: tsetsegsurena@audit.gov.mn

аудитор: Д.Мөнхтулга

Утас: 99031809 Цахим хаяг: munkhtulgad@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2025.02.07 № 2/17
танай _____-ны № _____-т

ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ
ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН ТӨВИЙН ДАРГА
Д.ОДОНЧИМЭГ ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн төвийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан алдаа зөрчлийг эс тооцвол Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн төвийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Албан хаагчдын цалинг зөрүүтэй тооцож олгоод авлагаар бүртгээгүй буцаан суутган аваагүй, Төсвийн тухай хууль болон Төрийн албаны тухай хуулийг хэрэгжүүлээгүй, Засгийн газрын тогтоолыг зөрчин үр дүнгийн урамшуулал олгосон байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-д "санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх," 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-д "нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлийг заавал бүртгэнэ" 14.4.2-д "бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага", Засгийн газрын 2019 оны 05 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам"-ын 2-т "Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 50 хувиас хэтрэхгүй байна" гэсэн заалтуудыг мөрдөөгүй иж бүрэн байх, тасалбар болголт, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Монгол Улсын Засгийн Газрын 2021 оны 06 дугаар сарын 16-ны өдрийн 164 тоот тогтоолоор Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн төвийг Сэргээн засалт, сургалт үйлдвэрлэлийн төв улсын төсөвт үйлдвэрийн газрын харьяанд байгуулжээ. Дээрх тогтоолын хүрээнд Ховд аймагт 2024 онд Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн төвийг шинээр байгуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд Сэргээн засалт, сургалт үйлдвэрлэлийн төвөөс үйл ажиллагаа шинээр эхэлж байгаатай холбоотойгоор 1,118,137.7 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, 134,282.6 мянган төгрөгийн бараа материалыг шилжүүлжээ.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ХҮНДЭТГЭСЭН: ДАРГА

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

Х.БОЛДБААТАР

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	0.00	173,149,361.31
33	АВЛАГА	0.00	13,200,000.00
335	Бусад авлага	0.00	13,200,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага		13,200,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	0.00	159,949,361.31
351	Түүхий эд материал	0.00	12,383,439.51
35110	Тусгай зориулалттай материал		11,852,829.50
35130	Эм боох материал		530,610.01
354	Хангамжийн материал	0.00	147,565,921.80
35420	Аж ахуйн материал		267,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал		2,900,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал		144,398,921.80
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	0.00	1,042,697,995.05
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	0.00	1,042,697,995.05
392	Биет хөрөнгө	0.00	964,160,578.45
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)		943,257,203.81
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл		-151,257,388.78
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил		185,036,747.24
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл		-23,122,749.61
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө		11,491,700.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл		-1,244,934.21
393	Биет бус хөрөнгө	0.00	78,537,416.60
39301	Программ хангамж		2,783,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл		-1,159,583.40
39303	Бусад биет бус хөрөнгө		76,914,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	0.00	1,215,847,356.36
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	0.00	1,215,847,356.36
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	0.00	1,215,847,356.36
512	Хуримтлагдсан үр дүн	0.00	1,215,847,356.36
51220	Тайлант үеийн үр дүн		1,215,847,356.36
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	0.00	1,215,847,356.36

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	0.00	2,275,677,827.73
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	0.00	1,202,403,727.73
120	Нийтлэг татварын бус орлого	0.00	1,202,403,727.73
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	0.00	1,202,403,727.73
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого		1,202,403,727.73
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	0.00	1,073,274,100.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	0.00	1,052,459,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		1,052,459,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0.00	20,815,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		19,780,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		1,035,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	0.00	1,059,830,471.37

21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	0.00	1,059,830,471.37
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	0.00	901,238,419.80
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	0.00	570,977,377.93
210101	Үндсэн цалин		309,424,285.75
210102	Нэмэгдэл		129,095,802.18
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		53,676,750.00
210104	Урамшуулал		78,780,540.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	0.00	71,662,203.17
210201	Тэтгэврийн даатгал		49,281,509.97
210202	Тэтгэмжийн даатгал		5,789,618.41
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал		3,196,558.68
210204	Ажилгүйдлийн даатгал		2,483,263.05
210205	Эрүүл мэндийн даатгал		10,911,253.06
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	0.00	112,180,720.33
210301	Гэрэл, цахилгаан		6,604,375.47
210302	Түлш, халаалт		88,149,200.86
210303	Цэвэр, бохир ус		17,427,144.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	0.00	18,201,632.00
210401	Бичиг хэрэг		3,006,650.00
210402	Тээвэр, шагахуун		1,400,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр		5,596,662.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал		1,640,520.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		5,995,800.00
210408	Бараа материал акталсны зардал		562,000.00
2105	Нормативд зардал	0.00	5,218,640.20
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		5,158,640.20
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл		60,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	0.00	10,412,100.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		963,000.00
210604	Урсгал засвар		9,449,100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	0.00	38,316,720.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		35,730,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ		1,413,580.00
210807	Газрын төлбөр		769,140.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх		404,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	74,269,026.17
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		22,068,300.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол		52,200,726.17
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	0.00	158,592,051.57
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	0.00	1,280,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		1,280,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0.00	157,312,051.57
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		157,312,051.57
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	0.00	1,215,847,356.36
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	0.00	1,215,847,356.36

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл		0.00
C08	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00
D01	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт		0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	0.00	0.00

D08	Тайлант үеийн үр дүн	1,215,847,356.36	1,215,847,356.36
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,215,847,356.36	1,215,847,356.36

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	0.00	1,073,274,100.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	0.00	1,073,274,100.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	0.00	1,052,459,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		1,052,459,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0.00	20,815,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		19,780,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		1,035,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	0.00	1,029,157,100.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	0.00	1,029,157,100.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	0.00	870,565,048.43
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	0.00	570,977,377.93
210101	Үндсэн цалин		301,185,542.01
210102	Нэмэгдэл		129,095,802.18
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		61,915,493.74
210104	Урамшуулал		78,780,540.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	0.00	71,662,203.17
210201	Тэтгэврийн даатгал		49,281,509.97
210202	Тэтгэмжийн даатгал		5,789,618.41
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал		3,196,558.68
210204	Ажилгүйдлийн даатгал		2,483,263.05
210205	Эрүүл мэндийн даатгал		10,911,253.06
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	0.00	112,180,720.33
210301	Гэрэл, цахилгаан		6,604,375.47
210302	Түлш, халаалт		88,149,200.86
210303	Цэвэр, бохир ус		17,427,144.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	0.00	21,314,132.00
210401	Бичиг хэрэг		2,955,650.00
210402	Тээвэр, шатахуун		4,300,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр		5,596,662.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал		1,591,320.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		6,870,500.00
2105	Нормативд зардал	0.00	16,632,595.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		13,772,295.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл		2,860,300.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	0.00	16,841,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		3,118,900.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		2,653,000.00
210604	Урсгал засвар		11,069,100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	0.00	38,416,720.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		35,730,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ		1,513,580.00
210807	Газрын төлбөр		769,140.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх		404,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	22,540,300.00

210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		22,540,300.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	0.00	158,592,051.57
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	0.00	1,280,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		1,280,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0.00	157,312,051.57
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		157,312,051.57
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	0.00	44,117,000.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	0.00	44,117,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.00	44,117,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	0.00	44,117,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал		44,117,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	0.00	-44,117,000.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	0.00	0.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	0.00	0.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,052,459,100.00	896,827,048.43
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,052,459,100.00	896,827,048.43
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,051,674,300.00	896,047,048.43
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	711,498,100.00	570,977,377.93
210101	Үндсэн цалин	430,506,700.00	301,185,542.01
210102	Нэмэгдэл	186,767,900.00	129,095,802.18
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	49,442,400.00	61,915,493.74
210104	Урамшуулал	44,781,100.00	78,780,540.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	78,651,600.00	71,662,203.17
210201	Тэтгэврийн даатгал	53,483,100.00	49,281,509.97
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,292,100.00	5,789,618.41
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,146,000.00	3,196,558.68
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,146,100.00	2,483,263.05
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,584,300.00	10,911,253.06
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	113,473,300.00	112,180,720.33
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,020,900.00	6,604,375.47
210302	Түлш, халаалт	88,073,300.00	88,149,200.86
210303	Цэвэр, бохир ус	18,379,100.00	17,427,144.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	22,734,600.00	21,314,132.00
210401	Бичиг хэрэг	2,962,000.00	2,955,650.00
210402	Тээвэр, шатахуун	4,316,400.00	4,300,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,000,000.00	5,596,662.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,570,200.00	1,591,320.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,886,000.00	6,870,500.00
2105	Нормативд зардал	40,717,000.00	40,438,100.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	37,577,800.00	37,577,800.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,139,200.00	2,860,300.00

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	37,251,300.00	37,152,495.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	23,447,600.00	23,430,395.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,702,700.00	2,653,000.00
210604	Урсгал засвар	11,101,000.00	11,069,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	0.00	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	43,424,400.00	38,416,720.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	35,730,000.00	35,730,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,525,200.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	140,400.00	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	95,600.00	
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	32,400.00	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,625,200.00	1,513,580.00
210807	Газрын төлбөр	784,800.00	769,140.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,490,800.00	404,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,924,000.00	3,905,300.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,924,000.00	3,905,300.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	784,800.00	780,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	784,800.00	780,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	784,800.00	780,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,052,459,100.00	896,827,048.43
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,052,459,100.00	896,827,048.43
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,052,459,100.00	896,827,048.43
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ		
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1
610002	Төсвөөс гадуур байгууллага		
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	25	23
620001	Удирдах ажилтан	1	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	18	16
620003	Үйлчлэх ажилтан	6	6

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	0.00	19,135,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	0.00	19,135,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	0.00	18,635,000.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	0.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	18,635,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		18,635,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	0.00	500,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	0.00	500,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		500,000.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	0.00	0.00
213303	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	0.00	19,135,000.00

1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0.00	19,135,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		19,135,000.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар нийт 196,841.6 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 168,832.1 мянган төгрөгийн бүртгэл, тайлагналын алдаа¹-г залруулж, баталгаажуулав. Үүнд:

- Орлогыг санхүүгийн үр дүнгийн тайланд 151,492.6 мянган төгрөгөөр дутуу илэрхийлсэн
- Авлагыг 13,200.0 мянган төгрөгөөр дутуу илэрхийлсэн.
- Үндсэн хөрөнгөөс бараа материалд шилжүүлсэн хөрөнгийн дүнгээр гарз хүлээн зөвшөөрч үнэгүй орлогыг илүү илэрхийлсэн.

. Залруулагдаагүй нийт 28,009.5 мянган төгрөгийн зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс их байгаа тул “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 28,009.5 мянган төгрөгийн 3 зөрчил² илэрснээс, 1,271.5 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт, 26,738.0 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Төлбөрийн акт

3.1.1 Тайлант онд албан хаагчид илүү цалин олгоод авлагаар бүртгээгүй 1,271.5 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-д "Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ" 14.4.2-д "бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18.1-т “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ”, 20.2.5-т “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах” гэсэн заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоосон

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.2.1 Цалингийн бүртгэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Засаг даргын тамгын газрын даргын 2/1865 тоот албан бичиг болон Засаг даргын 2024 оны Б/40 тоот захирамжийг үндэслэн ажилчдад мөнгөн урамшуулал олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1. "төсвийг үр ашигтай,

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", ЗГ-ын 2019 оны 05 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам"-ын 2-т "Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 50 хувиас хэтрэхгүй байна" гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: ЗГ-ын тогтоолын дагуу улирлын үр дүнгийн мөнгөн урамшууллыг хянах олгож байх.

3.2.2 Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш санхүүжилтийн орлогыг мэдээлээгүй байгаа нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6.4.5.цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр," гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хуульд заасан хугацаанд холбогдох мэдээллийг үнэн зөв байршуулан Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 05 дугаар сарын 01-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдааны утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс:				Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
								тоо	Дүн	тоо	Дүн		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ХБХХТөв	Авлага дутуу илэрхийлсэн	1	13,200.0			1	13,200.0	1	13,200.0				
	Гарз илүү илэрхийлсэн	1	4,139.4			1	4,139.4	1	4,139.4				
	Орлого дутуу илэрхийлсэн	1	151,492.6	1	151,492.6			1	151,492.6				
Нийт дүн		3	168,832.0	1	151,492.60	2	17,339.40	3	168,832.00				

4.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:								
		Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн		
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
ХБХХТөв	Ажилчдад илүү олгосон цалинг суутган аваагүй авлагаар бүртгээгүй	1	1,271.5	1	1,271.5							
	Төсвийн тухай хууль болон төрийн албаны тухай хууль зөрчин цалин хөлсийг зөрүүтэй тооцсон.	1	26,738.0					1	26,738.00			
Нийт дүн		2	28,009.5	1	1,271.5	0	-	1	26,738.0	0	-	

4.3 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:					
		Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ХБХХТөв	Шилэн дансны тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй	1	-					1	0
Нийт дүн		1	0	0	0	0	0	1	0

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс тагталзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1				1		
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1				1		